

Tyrkiets meget svage økonomi viser sig også i et meget lavt bruttonationalprodukt (BNP). I ovenstående tabel er BNP pr. indbygger omregnet til den kunstige valutaenhed KKS (købekraftstandard), som anvendes for at udligne indvirkningen af prisforskelle for sammenlignelige produkter og tjenesteydelser i hvert land og dermed så vidt muligt nå frem til den reelle levestandard i de betragtede lande. Ifølge Eurostat var BNP pr. indbygger i Tyrkiet i 2001 5.400 KKS. Gennemsnittet for EU-15 var på 22.400 KKS.

Inflationen i Tyrkiet var ifølge OECD i 2001 på 54,4 pct. mod 2 pct. i EU-15. Den gennemsnitlige inflation i de ti lande, der blev medlem i 2004, var omkring 6 pct. Ifølge OECD Economic Outlook, juni 2004, faldt inflationen i Tyrkiet i 2002 til 45 pct. I 2003 udgør den 25,3 pct. Et fortsat fald forventes, men dog stadig på et niveau langt over EU-medlemslandenes niveau.

Arbejdsløsheden i Tyrkiet er tilsyneladende på niveau med EU-gennemsnittet, men det skyldes, at en meget mindre del af den tyrkiske befolkning deltager på arbejdsmarkedet, end det er tilfældet for befolkningerne i de europæiske lande. Det kan dertil nævnes, at en meget stor del af den tyrkiske arbejdsstyrke er beskæftiget inden for landbruget, nemlig omkring en tredjedel af alle i beskæftigelse. Til sammenligning kan det nævnes, at de tilsvarende tal for de ti nyeste medlemmer af EU var på 12,4 pct. i 2003 ifølge Eurostat. I EU-15 var 4,0 pct. af arbejdsstyrken beskæftiget inden for landbruget. Dette gør det aldeles klart, at eventuelt tyrkisk medlemskab af EU vil føre til enorme landbrugsreformer i Tyrkiet, der vil kaste mange millioner landarbejdere ud i arbejdsløshed med risiko for deraf følgende social uro.

Beskæftigelsesfrekvensen angiver den andel af befolkningen mellem 15 og 64 år, som er i arbejde ud af det samlede antal af de 15-64-årige. Som det fremgår af ovenstående tabel, er den tyrkiske beskæftigelsesfrekvens på omkring 45 pct., mens gennemsnittet for EU-15 er på næsten 65 pct. De mest interessante tal er dog kvindernes beskæftigelsesfrekvens. Så vidt det vides, findes der intet land i verden, hvor kvinder har en højere beskæftigelsesfrekvens end mænd. I de nordiske lande har kvindernes beskæftigelsesfrekvens tilnærmest sig mændenes, hvilket også ses af ovenstående tabel, hvoraf det for Danmark fremgår, at kvindernes deltagelse er på 70,5 pct. mod et gennemsnit på 75,1 pct. for hele befolkningen. Som det ses, er kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet lidt lavere i de øvrige europæiske lande. Kvinders beskæftigelsesfrekvens siger noget om et lands syn på kvinder. Stor forskel på kvinders og mænds beskæftigelsesfrekvens in-

dikerer, at der er tale om en tilbagestående kultur, hvor kvinder ikke har de rettigheder og muligheder, som de har i et moderne land. Den ekstremt lave beskæftigelsesfrekvens for kvinder i Tyrkiet indikerer, at kvinder bevidst holdes væk fra arbejdsmarkedet. Dette må siges at være i direkte modstrid med, hvad EU's medlemslande står for på ligestillingsområdet. Der er intet, der peger i retning af, at Tyrkiet nogen sinde vil kunne leve op til EU-landenes standarder på ligestillingsområdet.

Endelig kan det også nævnes, at Tyrkiet gennem mange år har haft et betydeligt underskud på statsbudgettet. I 2003 var det ganske vist faldet kraftigt, men udgjorde dog fortsat 8,8 pct. af BNP. Til sammenligning var underskuddet i EU-15 på 2,7 pct. af BNP, mens Danmark i 2003 havde et overskud svarende til ca. 0,3 pct. af BNP. Det er vanskeligt at forestille sig, at Tyrkiet kan vende underskuddet til positive tal i en overskuelig fremtid.

Det er således helt åbenbart, at Tyrkiets økonomi – set i sammenligning med økonomien i landene i Europa – er meget tilbagestående. Dette i sig selv gør enhver tanke om optagelse af Tyrkiet som medlemsland helt urealistisk.

3. Administration

Tyrkiet er utvivlsomt langt mere belastet af korruption end EU-landene. Transparency International er en uafhængig international organisation, hvis formål er at bekæmpe økonomisk korruption på verdensplan. Transparency fastsætter indekstal, der angiver udbredelsen af korruption. Jo mindre korruption, desto højere placering på listen. Seneste oversigt er »Transparency International Corruption Perceptions Index 2003«. Blandt de bedst placerede lande med mindst korruption er Finland på en førsteplads, Danmark på en tredjeplads og Sverige på en sjetteplads. Andre placeringer er Tyskland som nr. 16, Estland nr. 33, Italien nr. 35, Litauen nr. 41, Tjekkiet nr. 54 og Letland nr. 57. Polen er nr. 64 på listen over korrupte lande og dermed det værste af de ti nye medlemslande i EU. Tyrkiet er nummer 77 på listen og er således langt mere korrupt end de andre lande. Graden af korruption i et land kan tolkes som et tegn på underudvikling, idet omfattende korruption indikerer mangler i det administrative system. Demokratiske lande er afhængige af en saglig, objektiv og hæderlig administration – både på lokalt, regionalt og centralt niveau. Dette er en forudsætning for, at det demokratiske system kan reproducere sig selv. Hvis der er udbredt korruption i forvaltningen, medfører det, at borgerne mister tilliden til systemet. Tyrkiets placering på korruptionsli-